

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 240—
za pol leta 120—
za četrt leta 60—
za en mesec 20—
Za inozemstvo celoletno K 474—

== Sobotna izdaja: ==
za celo leto K 40—
za inozemstvo 55—

SLOVENE

== Inzerati: ==
Enostopna poltirnata (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 6—
poslana itd. po K 9—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 15.
Izboja vsak dan izvenišči
ponedeljka in dneva po praz-
nika ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 8/III.
Ro. opisi se ne vračajo; nehranljiva pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun pošte hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 346 za oglaš.
avstr. in češke 24.797, ogr. 25.511, bosn.-herc. 7563.

Apel v zadnjem trenutku.

Listi sedanje večine se ob priliki generalne debate o vladnem ustavnem načrtu v konstituenti zopet trudijo v potu svojega papirja dokazati, kako ta ustava zadržuje edinstvenost naše države in njeno konsolidacijo. V svojem velepomembnem govoru je načelnik Jugoslovanskega kluba, dr. Korošec, vladnim strankam odkrito povedal, da Hrvati in Slovenci tako dolgo ne bodo zadovoljni, dokler se jim ne da popolna pokrajinska avtonomija. O konsolidaciji naše države se bo moglo govoriti le tedaj, kadar bo ustava plod sporazuma med vsemi tremi plemeni. Govor dr. Korošca je bil predmet velike pozornosti in bo našel odmeva prej ali slej; saj tečejo dandanes dogodki jako hitro in slika naše države se menja kalejdoskopično. O čemer danes nihče ne sanja, je jutri res.

Spričo tega je zmagoslavni ples demokratskega tiska okoli ustave, tega skrupala Pašičeve vlade, ki je bil zmašen skupaj v nekaj mesecih, čisto neumesten. Resni politiki iz radikalne in demokratske stranke se sami dobro zavedajo, da je njihov načrt izraz enostranske volje v tej državi in si rezultatov te ustave, če se uresniči, ne predstavljajo v tako rožnatih barvah kakor preprosta plebs demokracija. Če kljub temu ne odnehajo, je temu kriva izključno strankarska zaslepljenost, ki človeka kljub boljšemu spoznanju tira dalje tja, kakor bi končno sam ne hotel. Kamen se vali z gore in nihče ga ne ustavi. Države ne bo razbil, ker je močnejša od svojih voditeljev, pač pa bo pokopal pod seboj tiste, ki so ga sprožili in se valijo z njim vred navzdol.

Vendar te stranke državi prizadevajo veliko škodo, ki se bo dala v prihodnosti le z velikim trudom popraviti. Kar govorimo, govorimo na podlagi informacij iz prvovrstnega vira. Notranje politični položaj v naši državi napravi na inozemstvo tak vtis, da naša vlada ne dobi pri nobeni velesili nobenega posojila, dasi se zato na vso moč prizadeva. Velesile odgovarjajo našim pooblaščencom, da ne morejo zaupati položaju, ki se vsako četrtletje periodično menja. Našim zaveznikom je na podlagi informacij, ki jih dobivajo od svojih zastopnikov, čisto dobro znano, da je vzrok tem razmeram v glavnem ta, da se vladajoči element po krivdi izvestnih državnikov ne more vmisliti v zgodovinsko-kulturne posebnosti novih krajev, ki jih hoče s pomočjo ustave enostavno izbrisati. Iz istega vzroka nimamo do danes stalnih in pravih trgovinskih pogodb z večjimi državami. Tako se izražajo v Franciji in v Angliji, kjer so opetovano izjavili, da se na Jugoslavijo ne morejo naslanjati, kakor bi hoteli, ker tam tudi sedanja vlada ne govori v imenu večine naroda.

Največjo napako pa je storila Pašičeva vlada, da se je na iniciativo kratkovidnih demokratskih politikov iz Slovenije dala zapeljati do tega, da je s členom 13. v ustavo sprejela proti katoličanom naperjene določbe persekutivnega značaja. To je obrnilo nase zlasti pozornost Francije, predvsem med krogi zunanega in vojnega ministrstva, pa tudi v Angliji, kakor znano, nimajo okusa za kulturni boj, zlasti ne, če gre za državo, ki bi imela misliti na veliko bolj važna vprašanja razvoja nego je spor s cerkvijo. To je tembolj nespametno, ker se je s tem napravil vtis, kakor da hoče pravoslavje svoje šanse, ki obstoje v tem, da vladajoči krogi pripadajo pravoslavnemu veroizpovedanju, izrabiti proti katoličanstvu, prevladajočemu med Hrvati in Slovenci. Taka stvar pa ne more vzbuditi simpatičnega odmeva v Evropi, naj bo še tako versko indiferentna.

Načelnik našega kluba je demokratsko-radikalno večino opozoril na brezglavost te njene politike, ki jo mora uvideti vsak jugoslovanski državljan. Brez resničnega, prijateljskega sporazuma glede ustave ne spravimo države iz zažate, v katero

je zašla, niti povzdignemo njenega ugleda v inozemstvu; nasprotno, poslabšali si bomo svoj položaj čedalje bolj. Tudi če se ustava forsira, tuji svet dobro ve, da je Hrvatska in Slovenija po svoji ogromni večini ne boste pripoznali in bi njena izvedba pomenila golo nasilje. Srbsko kmetstvo ljudstvo s to ustavo iz drugih razlogov ni zadovoljno. Kar se tiče muslimanov, je njihovo trenutno sodelovanje pri ustavi vredno toliko, kolikor je vredna tista milijarda, ki jim je za to obljubljena, in o kateri še nihče ne ve, kdo jo bo plačal in če jo bo sploh plačal. To ve ves svet in po tem presoja solidnost naših razmer.

Ustanovitelji naše države so ravno tako malo dvomili o tem, da se bo ustvarila

ustava potom sporazuma vseh sestavnih delov nove države, kakor ni o tem dvomilo celokupno srbsko, hrvatsko in slovensko ljudstvo. Po dveh letih je vsled prevladovanja »partijskih« interesov nad splošno koristjo, ki tako zelo označuje politično življenje med Jugoslavlani, prišlo ravno narobe. Zdaj se hoče ustava, ki naj bi bila temelj edinstva, usiliti in z nasiljem brez sporazuma doseči edinstvo. Če niso vladajoče stranke že čisto oslepele, bi jih mogel iztrezniti vsaj pogled na naš položaj v Evropi, na naloge, ki nas čakajo kot zaveznike izvestne skupine velesil, in na velike težave, ki jih imamo še premagati. Morebiti smemo upati, da vsaj v dvanajsti uri zmagaja v Beogradu zdravi smisel.

Finančno ministrstvo

o nezakonitostih pri odmeri dohodninskega davka.

Poslanec dr. Hohnjec je na finančno ministrstvo vložil več interpelacij o nezakonitem postopanju davčnih oblasti pri odmerjenju osebnodohodninskega davka. Od finančnega ministra je dobil z dne 25. marca naslednji odgovor:

1. Tukaj ni znano, da davčne oblasti v Sloveniji odmerjajo osebnodohodninski davek tako, da jemljejo kot davka prosto podlago neizpremenjen eksistenčni minimum po starem avstrijskem zakonu s 1600 K.

Tak postopek bi nasprotoval določbi člena 146. letošnjega finančnega zakona, po katerem je določen eksistenčni minimum s 4800 K.

Da se dožene pravilno postopanje davčnih oblasti v tem oziru, je dobil dele-

gat v Ljubljani naročilo, da o odmerjanju dohodnine predloži nujno poročilo in ako se konstatira kakakoli nepravilnost, bodo načelniki davčnih oblasti poklicani na odgovor.

2. Eksistenčni minimum je po čl. 146. fin. zakona dejansko s 4800 K, a istotako je znižan na isto vsoto v Hrvatski in Vojvodini, kjer je znašal prej 10.000 K.

Nemogoče je danes za to leto omenjeni minimum izpremeniti. Ker uvidimo, da je dosti skromen z ozirom na dejanske razmere, se bo oziralo na njegovo zvišanje v načrtu finančnega zakona za budgetno leto 1921/22.

Finančni minister
dr. K. Kumanudi s. r.

Koncentracija ruskih čet proti Rumuniji in Jugoslaviji?

London, 16. aprila. Dopisnik »Timesa« poroča iz Helsinkija: Nek ruski list javlja, da se ruske čete osredotočujejo na rumunski meji. Rdeče čete baje štejejo 21

pehotnih in 8 konjeniških divizij. Sodi se, da so te čete namenjene za ofenzivo proti Rumuniji in Jugoslaviji.

Čičerin o Karlovem polzkusu.

Iz Rusije poročajo, da je ruski komisar za zunanje zadeve Čičerin izjavil, da ima nekaj dokumentov, ki pojasnjujejo polzkus Karola habsburškega, da se vpostavi ogrskega kralja. Baje goje zelo vplivni francoski krogi misel restavracije podonavsko monarhije, ki naj bi v zvezi z Bavarsko stvorila alianso, naperjeno proti Rusiji, kar je bil nekoč že projekt Napoleona III. Čičerin dolži v prvi vrsti generala Focha

in Francheta d'Esperay, ki da je, ocar je bil poveljnik zavezniških čet na Ogrskem, v stalnem stiku s člani habsburške rodovine in bivšimi avstrijskimi ter ogrskimi politiki. Čičerin upa, da bi mogli francoski načrti povzročiti razdor med entento. Na vsak način se Čičerinu zdi, da Karlova avantura kaže, da notranja nasprotstva med zapadnimi velesilami čedalje bolj silijo na površje.

Borba za občine.

Nad 200 občin padlo brez boja
v roke S. I. S.

Našim prijateljem okrog »Jutra« so postale številke, ki smo jih priobčili v zadnjih številkah »Slovenca« o uspehih SLS v dosedanjem boju za občine zelo neprijetne. Dr. Žerjav je zvaril občinski volivni red, o katerem je mislil, da bode še rešil borne ostanke za poraženo stranko JDS.

Njegov cilj je šel za tem, da s tem volivnim redom kar najbolj oslabi SLS. Pri zadnjih volitvah v ustavotvorno skupščino so pisali in govorili, da je SLS razbita in poražena. To je bil stalni refren, ki so ga trobili v širni svet. Občinski volivni red, pravo dete liberalnih očetov, naj bi še ispodrezal v občinah zadnje moči SLS.

Toda preobrat je prišel preje, kakor so si naši nasprotniki le mogli misliti. SLS vstaja čila in krepka in gre zmagovito v volivni boj za občine v Sloveniji.

Danes že lahko rečemo, da ni nobenega dvoma več, v kateri smeri se bode ta boj odločil. V celi Sloveniji bo volilo za enkrat okrog 800 občin. V drugih občinah se delajo še le predpriprave in bodo volile v poznejšem roku. V prvem naskoku si je SLS priborila nad 200 občin, brez sovražnega odpora. V vseh teh občinah so nasprotniki bili raztepeni in razkropljeni tako, da niso mogli sestaviti niti kandidatnih list.

Večjega zadoščenja SLS še ni doživela, kakor s to sijajno predzmagom, ko je v prvem naskoku raztepla v četrtini občin sovražne čete.

Če je to dejstvo tako malenkostno, pokažite vi nam svoje uspehe! Pokažite vile eno občino z 2000 prebivalci, kjer ste sestavili sami svojo listo, in vse nasprotnne stranke niso mogle sestaviti svoje.

Med občinami, ki so sedaj last SLS, je mnogo malih občin, pa tudi mnogo velikih. Ne bomo navajali posameznih občin imenoma, dejstvo zadostuje, da smo podrli vse nasprotne na prvi mah v občinah, ki volijo 10 odbornikov, 16 odbornikov in tudi 24 odbornikov.

Poročila iz drugih občin so pa za nas tako ugodna, da gremo lahko z največjo samozavestjo v boj za druge občine. Naši pristaši vedo prav dobro, da so nasprotnne stranke slovensko ljudstvo pri zadnji volitvi v ustavotvorno skupščino varale. Tega se zavedajo, zato bodo pri prihodnjih občinskih volitvah dokazali, da slovensko ljudstvo obsoja centralistično politiko liberalcev in samostojnežev. V občinah vidijo poroštvo samouprave slovenskega ljudstva in zato naših občin ne bodo izročili strankam, ki prodajajo centralizmu življenske interese slovenskega ljudstva. Nasprotniki čutijo to. Enkrat so ljudstvo prevarali z zvanečim imenom. Ker pa vedo, da jim ljudstvo v drugič na to ime ne bi več nasledlo, zato so se zatekli v večini občin pod tujo firmo, da bi

na ta način rešili vsaj nekoliko glasov. Tudi to jih ne bo rešilo končnega poraza!

Prejšnja bojevitost se zopet vrača v vrste SLS. Ljudstvo spoznava, da edino SLS resnično zastopa politične in gospodarske interese slovenskega ljudstva. Zato obrača kapitalističnim in lazi-kmetiskim strankam hrbet in se trumoma vrača v ta bor SLS. Našim pristašem v drugih občinah naj bodo dosedanja uspehi plamenec poziv, da napno vse sile in izženo iz naših občin prodano stranko samostojnežev, na katero so naši liberalci stavili zadnji up.

Mi zaupamo svojim pristašem, da bodo to veliko in koristno delo tudi dovršili.

Iz parlamenta.

Seja konstituyente.

Belgrad, 16. aprila. (Izv.) Današnja seja konstituante se je pričela ob pol 10. dopoldne. Prvi je govoril zemljoradniški disident Milan Miloradović v imenu SKS. Polemiziral je s svojimi bivšimi tovariši. Za njim je govoril v imenu Narodnega kluba dr. Surmin. Začetkom svojega govora protestiral proti nasilnim odredbam vladne večine, ki je s svojim poslovnikom onemogočila svobodno debato. Poudarjal je slabost vladnega ustavnega načrta. V ustavi bivše Srbije in v ustavi bivše Hrvatske je veliko več liberalnih določb, kakor v sedanjem vladnem načrtu. Trditve Ljube Davidovića, da je ustava produkt sporazuma, ne drži. V ustavnem načrtu Narodnega kluba je jasno izraženo, da je država ustavna monarhija, zato ni tu nobenega separatizma. Vladni načrt ustave ne bo zadovoljil nobenega plemena našega naroda. Če se ta ustava sprejme, se bo borba za ustavo nadaljevala; to pa nikakor ne bo v korist države. Proti sedanji ustavi je 750.000 volivcev; to je dokaz, da bo sprejeta proti volji naroda. Nato je kritiziral posamezne člene ustave. Končno je izjavil, da so je Hrvatska smatrala doslej za okupirano ozemlje, kljub temu, da so se Hrvatje odlično borili za ujedinjenje našega naroda. Po govoru dr. Surmina, ki je trajal nad 3 ure, je bila seja zaključena. Popoldne ni bilo seje.

Novi spopadi v muslimanskem klubu.

Belgrad, 16. aprila. (Izv.) Danes popoldne je imel muslimanski klub svojo sejo, na kateri je zopet prišlo do hudih spopadov med opozicijskimi in vladnimi člani kluba. Do končne razdvojitve v klubu bo prišlo že prihodnje dni.

Borba za krščansko svobodo.

(Iz govora nar. zastop. dr. Janka Šimraka v seji ustavnega odbora dne 4. aprila 1921.)

(Dalje.)

Člen 13.

V seji ustavnega odbora dne 4. aprila je tajnik Milan Bošković prečital besedilo 13. člena ustave, ki se glasi:

»Zajamčuje se svoboda vere in vesti. Sprejete veroizpovedi so pred zakonom enakopravne in morejo svojo vero javno izpovedovati, v kolikor se s tem ne žali javna morala in ne vrše kaznjiva dejanja. Vživanje državljanskih in političnih pravic je neodvisno od veroizpovedi. Nikdo se ne more osvoboditi svojih državljskih in vojaških dolžnosti in obvez sklicujoč se na predpise svoje vere.

Sprejemajo se tiste vere, ki so v katerem koli delu kraljevine že pridobile zakonito priznanje. Druge vere se morejo priznati samo z zakonom. Sprejete in priznane vere samostojno urejujejo svoje notranje verske posle in upravljajo svoje zaklade in fonde v mejah ustave in zakona.

Nikdo ni dolžan, da svoje versko prepričanje javno izpoveduje. Nikdo ni dolžan, da sodeluje pri verskih činih, slovesnostih, obredih in vajah, razen ob državnih praznikih in slovesnostih in v kolikor to določijo zakon za osebe, ki so podrejene očetovski, varuški ali vojni oblasti.

Sprejete in priznane vere morejo gojiti zveze s svojimi vrhovnimi verskimi poglavarji ali tudi z drugimi verskimi pred-

stavitelji tudi izven državne meje, v kolikor to zahtevajo duhovni predpisi posameznih veroizpovedi. Način, kako se bodo te zveze gojile, se bo reguliral z zakonom.

V kolikor so v državnem proračunu predvideni za verske svrhe izdatki, se morajo razdeliti med posamezne sprejete in priznane veroizpovedi sorazmerno številu njihovih vernikov in po stvarno dokazani potrebi.

Verski predstavitelji ne smejo uporabljati svoje duhovne oblasti potom verskih molilnic ali potom napisov verskega značaja ali drugače ob izvrševanju svoje službene dolžnosti v strankarske svrhe. Prestopki proti temu predpisu se kaznujejo samo na tožbo privatnih oseb. Tožbe se vlagajo neposredno na pristojno sodišče, ki samo vodi tudi preiskavo.

Bismarckov kancelparagraf.

»Duhovnik ali drug verski služabnik, ki ob izvrševanju ali povodom izvrševanja svojega poklica javno pred množico ljudi, ali ki v cerkvi ali na mestu, ki je določeno za verske obrede, pred večjim številom ljudi obravnava državna vprašanja na način, ki spravlja v nevarnost javni mir, se kaznuje z ječo ali državnim zaporom do dveh let.«

V razpravi k členu 13., čigar zadnji odstavek predstavlja takomenovani »kancelparagraf«, se je oglašil posl. dr. Janko Šimrak, ki je primerjal Bismarckov kancelparagraf z onim naše vlade sledeče:

Balkanske metode demokratiških Jakobincev.

Ako ta kancelparagraf primerjate s kancelparagrafom jugoslovanske vlade, kateri ne bi bilo treba izzivati kulturnega boja in katera bi morala po mojem prepričanju, preje nego se loti tega vprašanja, govoriti tudi z duhovnimi poglavarji — vidite, da nosi na sebi mnogo manj znakov kulturnobojnih nagonov. Bismarck pravi: »obrnava državna vprašanja« — in ne govori o stranki in strankarskih svrhah. Bismarck pravi: »kdor spravlja v nevarnost javni mir, a tu se v duhovno službo enostavno uvajajo ostudne žandarske metode, da — tukaj smem svobodno reči — balkanske metode. Mi, gospoda, na take balkanske stvari nismo vajeni. (Silén hrup. Glasovi iz demokratiških klopi: Gospod predsednik, odvezemite mi besedo, ker žali.)

Predsednik dr. Momčilo Ninčič: Gospod poslanec, opominjam vas na red. Tu ne smete nikogar žaliti. (Hrup. Dr. Janič: To je laž, v srbski ustavi tega nikoli ni bilo, to ste prinesli vi prečani.)

Dr. Janko Šimrak: Drago mi je to vaše priznanje, gospod Janič, ker sem tudi sam hotel to naglasiti, da noče srbski narod, da bi se katoličani preganjali, marveč ga hočejo v to izmamiti demokratiški Jakobinci, takomenovani prečani. To imenujem jaz »balkansko« in »žandarsko« metodo. Tudi batine so prvi delili prečanski demokrati.

Predsednik dr. Momčilo Ninčič: Gospoda, opominjam vas na red. Prosim vas, da se pomirite. (K. Timotijević: Ali govorite to zato, ker je Karl blizu?)

Dr. Janko Šimrak: Če to govorite, ste človek, s katerim bi se moralo na drug način obračunati. To govorite svojemu Tomljenoviću in Bošnjaku. (V. Wilder: Vi, g. Šimrak, ste kukavica. Velik hrup, razni klici z vseh strani.) (Barić in Šimrak vstane s svojih mest in najostreje reagirata na izzivanja Timotijevića in Wilderja. Wilderju kličeta: Vi ste v »Hrvatski Njivi«

slavili grofa Tiszo kot največjega državnika v času, ko je bil naš jugoslovanski narod razpet na križ. Vi ste vedno vodili oportunistično politiko. Romali ste na Dunaj in v Pešto. Wilder se izgovarja, da v »Njivi« ni tako pisal o Tiszi. Barić odide v klubove prostore, da bi prinesel dotično številko »Njive«. Ko Wilder to opazi, prizna, da je pisal. Hrup je trajal nad pol ure.) Predsednik dr. Ninčič: Gospoda, prekinjam sejo!

Volilno gibanje.

Vedno več poročil prihaja z dežele o občinah, ki imajo samo našo listo. Tako je v veliki občini Trebeljevo, ki obsega tri župnije, samo lista SLS. Nadalje so samo liste SLS na Primskovem, v Dolah, v Črnem vrhu pri Polhovem gradu, Lehovčah in Nasovčah.

V Polniku in št. Lambertu sta po dve listi SLS. V več občinah na Štajerskem in Kranjskem so napravili naši nasprotniki kompromis za eno listo z našo večino. Le v enem kraju, kjer imamo mi skoro dvetretjinsko večino, so se dali naši radi ljube miru premotiti in so koncedirali nasprotnikom polovico mandator. To ni bilo umestno.

Volilne sleparije samostojnežev. — Samostojni kot ponarejevalci podpisov.

Iz bivših trdnjav samostojnežev nam poročajo, da so morali samostojneži že v zadnjem trenutku loviti podpise za svoje liste. Z največjo težavo so jih sestavljali. Kjer niso mogli postavnim potom dobiti podpisov, so sleparili. Sami so podpisali volilce na kandidatne liste, ne da bi jih vprašali, če so sploh voljni prevzeti kandidaturu. Njihove podpise so falsificirali.

Iz Horjula nam poročajo, da voditelj SKS niso mogli pri volivcih dobiti potrebnega števila podpisov za kandidatno listo, vsled česar so se poslužili nezakonitosti in so volivce na kandidatno listo brez privolenja označili kot kandidate in ponaredili podpise. Okrajno glavarstvo je te dni prejelo nekaj preklicev, iz katerih izhaja, da so se voditelji samostojnežev pri sestavi kandidatne liste poslužili kaznivih dejanj, vsled česar jih bo državno pravdnstvo preganjalo in bo zadnjo besedo izreklo sodišče.

Tudi iz Šmarce nam poročajo o podobnih slučajih.

Pozivljamo svoje pristaše po deželi, da natančno pregledajo kandidatne liste nasprotnikov in če zasledijo na listi sleparijo, naj stopijo pošteno na prste. Koliko naših ljudi so pogladi ti ljudje radi malenkosti pred sodišče, sedaj pa sleparijo pri občinskih volitvah na debelo. Pokažite jim, da veljajo tudi zarje postav!

Iz občine Ribno nam poročajo: V tej občini je bil vedno hud boj, v katerem koncu bo župan. V to občino spadata župniji Boh. Bela in Ribno. V eni kakor drugi so se že od nekdaj pulili za županstvo. Tako se tudi sedaj nista mogli zediniti za enotno listo, ampak je vsak konec postavil svojo kandidatno listo.

Nositelja obeh kandidatnih list sta zavedna pristaša SLS.

Ptuj. V občini Vurberk pri Ptujju je vložila edinole SLS kandidatno listo. Vseh 16 odbornikov je naših. Nasprotniki nimajo toliko volivcev, kolikor je treba kandidatov.

Celje. Pri celjskem okrajnem glavarstvu, ki šteje 55 občin, so vložili naši lastno kandidatno listo v 42 občinah. V 6 občinah so napravili kompromis z nasprotnimi strankami. Iz 7 občin še nimamo natančnih poročil. Samostojneži so vložili svoje kandidatne liste približno samo v 25 občinah.

Kapitulacija Črne gore.

Medtem so se razvijali vojni dogodki v Črni gori.

Kralj Nikola je zahteval pomoč srbske vojske, ki pa v takih razmerah ni mogla niti misliti na uspešen odpor proti prodirajočemu sovražniku. Sledilo je ono, kar se je moralo zgoditi. Črnagora je kapitulirala častno in junaško, ker nikdo ni mogel zaščititi umik njene vojske k Skadru.

V koliko so bile opravljene pritožbe kralja Nikole napram generalu Petru Bojoviću v Skadru s pomembnimi besedami: »Že drugič ste me izdalili« je težko ugotoviti. Gotovo pa je, da je politika tudi v tem slučaju igrala svojo žalostno vlogo. To se more sklepati tudi iz odgovora generala Petra Bojovića: »Veličanstvo, vršil sem po višjem povelju!«

Toda pustimo to zgodovinarjem.

Potni »visum« in — čevlje sem dobil.

V Skadru sem najprej odšel v italijanski konzulat. Potrdila so se ta dan izdajala že hitreje. Italijanski uslužbenec je namreč pobral vsem pred vrati čakajočim njihove potne liste ter jih nato v razmeroma kratkem času zopet razdelil napram plačilu šestih dinarjev v srebru za konzularni potni »visum«.

Ko sem se tako srečno iznebil tudi te

nah. Večinoma so se sramovali svojega pravega imena.

Na Vranskem n. pr. so vložili listo pod imenom »Samostojna kmečka zveza«, na Frankolovem »Domača kmečka stranka«, v Teharjah so se združili z narodnimi socialisti v »Združeno narodno stranko«. Kje pa je ostala »Samostojna kmetijska stranka«?

Politične novice.

Drugi kmetijski tabor na Slinovcah pri Kostanjevici 4. aprila je bil krasna manifestacija našega ljudstva v Krški dolini. Po 9. maši je poslanec Sušnik v nadpoldrugo uro trajajočem govoru pred cerkvijo M. B. Dobrega sveta poročal o delovanju konstituantne, o odločnem boju SLS za avtonomijo in za koristi slovenskega ljudstva, in o izdajalskem početju demokratov ter z njimi zvezanih samostojnežev. — Več tisočglava množica je z zanimanjem spremljala govornika in vztrajala čez poldne. Le nasprotniki, ki jih je prišlo tudi precej, so se tekom zborovanja po večini molče izgubili, ko so videli, da se politika njihovih zastopnikov ne da nikakor več zagovarjati. — Tabor je soglasno sprejel resolucije za avtonomijo, za enakopravnost jugoslovanskih plemen, za žensko volno pravico, pa zoper kulturni boj, zoper izmозgavanje ljudstva in zapravljanje državnega denarja itd. Končno je tabor z velikim odobravanjem soglasno izrekel zaupanje poslancu Sušniku in tovarišem v Jugoslovanskem klubu.

Pripraga policajdemokratske stranke. Količ, na katerih je zgrajena policajdemokratska stranka, so silno trhli in jih je treba podpreti. To nalogo je prevzel g. dvorni svetnik dr. Skaberne, ki namerava s pomočjo »prosvetnega programa« upreči učiteljsko, da potegne liberalni voz iz blata. G. dvorni svetnik hodi na zborovanja učiteljskih društev in tam utrjuje v učitelstvu »domovinsko ljubezen« ter naznanja učitelstvu s strogostjo avstrijskega hofrata, da se bo odlej pri kvalifikaciji učiteljskega najbolj upoštevalo — izvenšolsko delovanje. Gospod dvorni svetnik govori sicer zelo patriotično, pa učitelstvo že razume, kje leži poudarek njegovega neizraženeza hoteja. Kvalifikacija — izvenšolsko delovanje pod policajdemokratskim režimom! Saj se razumemo, kaj ne da? Vse za domovino! To je bilo že od nekdaj geslo g. dvornega svetnika. Saj je že na Dunaju iskal argumente proti cirilici in kot hura-patrijot brez vsakega naročila spisal knjigo »Cesar Karel I.«, danes pa hura — za cirilico. Kdo mu more torej očitati, da ni bil vedno in povsod patrijot? Za svojo himno si je pa — tako trdijo sicer samo zlobni jeziki — zbral prelepo pesem: »Danes tukaj, jutri tam.«

Čemu plačujemo davke? »Demokratija« poroča, da je bil na zadnji seji finančnega ministrstva pregledan proračun ministra prosvete. Po točnih informacijah, ki jih je dobila »Demokratija«, proračun tega ministrstva ne bo reducirán z ozirom na izredno važnost tega ministrstva, ki podvzema intenzivno prosvetno akcijo. — Drug belgrajski list, seveda demokratski, pa poroča k temu: Minister prosvete, gosp. Pribečević je nakazal večjo državno pomoč mostarski sokolski župi za sokolski izlet, ki se bo v kratkem vršil. — Poverjenik za uk in bogočastje, g. Skaberne, pa je izjavil, da bo moral potrebe za narodno gledališče v Ljubljani znatno zmanjšati.

Maxa češki poslanik v Varšavi. Praha, 16. aprila. (Izv.) Zunanji minister dr. Beneš je poveril izrednega poslanika

Prokopa Maxo z vodstvom poslanstva v Varšavi. Maxa se bo podal v Varšavo koncem aprila.

Novi nemški pogoji. Berlin, 16. »Dena« javlja: Danes dopoldne se je državni kabinet ponovno bavil z vprašanjem novega predloga glede reparacij. Pri tem se je pokazalo popolno soglasje ministrstva glede tega, da mora državna vlada brezpogojno staviti zaveznikom nove predloge. Novi nemški reparacijski načrt bo predvse vseboval obnovo Francije in se oziral na dejstvo, da morajo glavni oškodovalci, zlasti Francija, kakor hitro mogoče dobiti denarna sredstva. Načrt obnove se mora določiti sporazumno s strokovnimi organizacijami. Zaradi tega se je po seji kabineta vršilo daljše posvetovanje vlade z voditelji strokovnih organizacij, pri katerem so razpravljali tehnične podrobnosti načrta obnove.

Za narodno gledališče.

Najlepši znak naše duševne osvoboditve je bila vsem izobraženim Slovincem skrb, ki jo je pokazala naša mlada Jugoslavija za dva najvišja kulturna zavoda: za vseučilišče in za narodno gledališče. V tem, da je država enega teh zavodov ustanovila, drugega pa vzela v svojo zaščito, smo vsi videli krepko poročstvo za najuspešnejši nadaljnji razvit kulturnega življenja med Slovenci. Zato so vesti o bistveni preuredbi narodnega gledališča mučno zadele vse slovensko razumnštvo. Po izkušnjah predvojnega doba je upravičen dvom, da bi brez izdatne državne moralne in materialne podpore mogla stremeti za visokimi cilji institucija, vredna imena narodnega gledališča. Zategadelj predlagamo podpisane kulturne korporacije in kulturni delavci, naj se čim prej zagotovi nadaljnji obstoj narodnega gledališča pod državno upravo.

Posebno naj se sedanji upravni sistem, ki izključuje eksploatacijo gledališča po konsorciju ali po čisto trgovskih načelih, obdrži. Po našem globokem prepričanju zagotavlja le tak režim, da se bo narodno gledališče v Ljubljani vodilo po umetnostnih načelih in da se bo pospeševala gledališka umetnost z vsemi razpoložnimi sredstvi. Kar najodločneje pa odklanjamo vsak poizkus, da bi se narodno gledališče, ta najvernejši izraz narodne kulture, izročilo zopet v zasebno upravo na katerikoli način sestavljenega konsorcija.

V globoki zavesti, da je v moralnem interesu države, tudi vključ precejšnjemu primanjkljaju vzdrževati narodna gledališča, zahtevamo, naj se vprašanje narodnega gledališča ljubljanskega reši v gorenjem zmislu, in sicer pravočasno, da se ne bi zavrglo pripravljanje za prihodnjo sezono.

V Ljubljani, dne 11. aprila 1921.

Društvo slovenskih leposlovcev. — Delavsko izobraževalno društvo »Svoboda«. — Društvo slovenskih upodablajočih umetnikov. — Klub umetnikov »Sava«. — Ljubljanska podružnica udruženja jugosl. glasbenikov. — Ljudski oder v Ljubljani. — Pevska zveza. — Pevsko društvo »Slavec«. — Slovenska krščanska socialna zveza. — Slovenska Matica. — Slovensko glasbeno društvo »Ljubljana«. — Socialna Matica. — Udruženje slovenskih igralcev. — Zveza dramatičnih odsekov SKSZ. — Zveza kulturnih društev.

Nove odredbe proti Nemčiji.

Berlin, 16. aprila. Kakor poroča »East Europe«, je Briand v zborničnem odseku za zunanje posle govoril o nameri, pričeti posvetovanja z zavezniki, da se stori sklep

šče. Po nastopu g. Vukasovića seveda nisem imel niti najmanj volje hoditi na mestno poveljstvo. Dopustnica mojega »komandira« je bila Arnavtu dovoljna izkaznica.

V mraku smo se po gugajočih lesenih stopnjicah spravili v nekačo prvo nadstropje. Po temnem hodniku smo vstopili v dve precej veliki prazni sobi. V obeh je že bilo nekaj civilnih oseb obeh spolov, ki so sedele po kotih na svojih svežnjih. Iz nekega kota se je oglašil globok glas, hoteč vedeti, kdo je prišel. Seveda mu nismo mogli naštevati imena vseh nas šestih nesrečnikov, ampak smo mu na kratko odgovorili, da smo — domači.

V drugi sobi je bil »naš kot«. Kmalu sta se sobi začeli polniti. Nekdo je prižgal svečo in nekaj iskal. Kje jo je neki dobil? Sveča je bila pač redkost med nami. Kaditi je bilo prepovedano, ravno tako tudi govorjenje. Toda, kadarkoli sem se prebucil po noči, vedno sem slišal iz raznih kotov pritaženo sčebetanje in hojo. V moji bližini so se razgovarjali, kako je treba pripraviti to in ono jed, da bo tečna in dobra. O ti moj Bog, to so baš razgovori za prazne želodce v — Albaniji!

Drugo jutro, ko smo opravili svojo toaletto, smo odšli v mesto, da se z ostalimi znanci sestanemo in dogovorimo glede odhoda. Mnogi še niso izvršili vsa pota in radi njih se je odložil odhod na drugi dan. (Dalje).

LISTEK.

Fran Radešček:

Preko Albanije.

(Dalje.)

Reorganizacija vojske.

Med tem se je na hitro reorganizirala — morda edina kompaktna vojna enota — moravska divizija na Tarabošu. Okrog nje so se vedno bolj širila taborišča »beguncev«, katere so lovili po Skadru in vsakega, kdor ni imel »objave«, da se nahaja v mestu po službenem poslu, so patrolje vodile v ta taborišča.

Na ta način se je nabralo okrog 25 tisoč mož oborožene in organizirane vojske v neposredni skaderski okolici. Radi varnosti so pobrali vse uglednejše Arnavte kot talce in jih poslali v Črnogoro.

Ker so medtem že prihajale v Sv. Ivan Meduvanski ladje z živežem, ki je bil namenjen v prvi vrsti za oborožene čete, se je tudi morala v teh taboriščih kmalu popozdigniti. Vojaki so dobivali tamkaj redno in tečno hrano, sladkor, kavo in kruha dovolj ter še plačo v srebrnem denarju.

S tem je bila dana podlaga za prehod iz popolne anarhije ter za preprečitev morebitnega revolucionarnega poskusa, ki je pretel od »črne roke«.

glede novih odredb, potrebnih proti Nemčiji. Te odredbe so bile tudi predmet dopoldanske konference v Elyseeju. Nove odredbe se bodo nanašale ne le na zasedbo novih delov nemškega ozemlja, marveč tudi na gospodarske stvari. Razmotrivalo se bo tudi gorenje-slezijsko vprašanje, katerega nameravajo rešiti v zmislu mirovne pogodbe.

Dnevne novice.

— Umrl je 13. t. m. g. Heber Franc, župnik na Sp. Polskavi. Pogreb je bil v soboto 16. aprila 1921 ob 10. uri predpoldne. R. I. P.

— † Bogoslovec Stanko Repnik. Včeraj zjutraj ob pol osmih je umrl na svojem domu g. Stanka Repnik, bogoslovec III. letnika. Najiskrejša želja njegovega življenja, postati svetnik Gospodov, se mu ni uresničila. Tik pred posvečenjem je podlegel zavratni jetiki. Ze v vojni, kamor je bil odpoklican 1915. leta, si je nakopal kal smrtno bolezn. Nad tri leta se je mučil po raznih bojiščih, bil dvakrat ranjen in ob razsulu prestopil kot poročnik v jugoslovansko armado. Hotel pa je postati duhovnik, zato se je v svojem posvetilu, kakor hitro je bilo mogoče, bogoslovni študij, hoteč s pridnostjo nadomestiti izgubljena vojna leta. S posebno ljubeznijo je gojil študij liturgije in obrednih funkcij sploh. — Po svojem značaju tih in skromen je razvil v zatijih semenišča čudovito lepo, duhovno življenje. Značilna poteza v značaju pokojnika je bila visoka zavest dolžnosti in čudovita vztrajnost. Parkrat so mu bila poverjena važna mesta v odboru Slov. dijaške zveze, oziroma Cirilskega društva, ki jih je opravljal z vestno natančnostjo. — Vso veličino notranje sile je pokazal v poslednjih tednih bolezni, ko kljub temu, da je silno trpel, ni bilo nikoli čuti tožbe iz njegovih ust. Tolikoga junaštva so pač zmoglo le duše, ki so same v sebi harmonično urejene in v Bogu ustaljene, ki tudi v trpljenju zrejo božjo ljubezen. — Dragi Stanko, ni se ti izpolnilo hrepenenje, klicati v daritvi sv. maše Gospoda na zemljo, toda On ti je, kakor upamo, dodelil še večje veselje s tem, da te je k Sebi pozval v večno plačilo. Requiescat in pace, anima pia! — Težko prizadeti družini iskreno sožalje.

— Samovoljnosti stanovanjske komisije v Mariboru. Poverjenik za socialno skrbstvo g. Adolf Ribnikar je imenoval za predsednika stanovanjske komisije v Mariboru svojega osebnega prijatelja g. podpolkovnika Vidmarja, kateri postopa zdaj ne meneč se za postavna določila tako samovoljno, kakor da bi bil še vedno vsemogočni črnorumeni oficir na soški fronti. Izpraznjuje skladišča in lokale, kateri se po določilih stanovanjske naredbe ne smejo zasedati, dasi so lastniški hišni posestniki, kar povzroča v Mariboru veliko ogorčenje. Stanovanje je odpovedal celo znanemu učenjaku, docentu g. dr. Matku, kateri se je upravičeno ogorčen pripeljal v Ljubljano, kjer se je proti samovoljnosti g. podpolkovnika Vidmarja osebnemu pritožil pri g. poverjeniku za socialno skrbstvo Adolfu Ribnikarju. Odločno zahtevamo, naj se drži protokole g. Ribnikarja v Mariboru postavnih določil.

— Sneg na štajerskem. Maribor, 16. aprila. Po krepkem dežju včerajšnjega dne se je tekom noči vreme tako ohladilo, da je bilo davi mesto kakor tudi vsa okolica pobeljena po novozapadlem snegu. Snežilo je tudi danes vse dopoldne. Vreme je sicer južno, vendar pa se je bati ogromne škode na polju in na drevju.

— Laško. Polit. oblast je zaprla dne 13. t. m. radi koz župnijske cerkve in šole v Laškem. Čudno je, da smejo biti odprte gostilne in trgovine, kjer se tudi ljudje v obilnem številu shajajo. V precejšnjem številu se shajajo ljudje tudi v dvorani, kjer plačujejo svoje davke in pri sodnji, kjer se pravdaja. In vendar tudi tukaj ni nevarnosti radi koz.

— Jugoslovansko novinarsko združenje, sekcija Ljubljana, je proglasilo delno zaporo, obvezno za vse člane jugoslovanskega novinarskega združenja, nad ljubljanskim dnevnikom »Jugoslavijo« radi zadeve, ki je za stanovsko organizacijo principijelnega značaja.

— Rok za vlaganje napovedi za odmero pristojbinskega nadomestila je z ozirom na okolnost, da so se potrebni obrazci mogli dobiti šele po 20. marcu, odločno prekratek. Prizadeti prosijo finančno delegacijo, naj ta rok podaljša najmanj do 31. maja.

— Smrti nesreča pri oranju. Pri oranju na polju se je Josipu Trčku iz Zavarja splašil konj. Pod plug je padla njegova 14letna hči Marjanca in se tako zelo poškodovala, da je podlegla ranam.

— Gozdni požari v moravski okolici. Dne 11. t. m. je v Hribih pri Moravah prišel goreti gozd Terezije Kunaver iz Tustanja. Domačini so požar hitro zadušili. Lesnemu trgovcu Antonu Cerarju iz Studenčič je povzročil požar 1000 kron škode. — V gozdu Stancelaze pri Drtiji je izbruhnil gozdni požar 10. t. m. ob pol 11. Gorelo je še tudi drugi dan. Razširil se je na 10 johov široko. Požar je oškodoval posestnika Janeza Smrkola, Apolonijo Rotar in Tomaža Uštnica iz Ušeništa.

— Zadedti dobitki. Pri zadnjem žrebanju IV. razreda 1. kola srečk razredne loterije sta zadel pri ljubljanski kreditni banki kupljeni srečki štev. 58.402 K 200.000 in štev. 8383 K 100.000.

— Popravek. V Razpisu mestnega županstva v Kranju glede prodaje smrekovega lesa se ima pravilno glasiti 820 m³ in ne kakor je bilo objavljeno v sobotni štev. z dne 16. t. m.

— Zaprtje. Medical Mirror, najbolj sloveči ameriški strokovni časopis, javlja, da »Franz-Josef-grenčica« vedno dobro učinkuje. (4356)

Demonstracije v opernem gledališču.

Snoči med predstavo »Tosca« je po prvem aktu dobil pevec Kovač venec ob živžganju ljudi, ki so za kulturo v gledališču in v kritiki, in ob ploskanju ljudi, ki so doživeli vstajenje Krpanove kobile in že slave v njegovem predstavniku, ovenčanem tenorju g. Kovača. — Tik pred predstavo se je izvedelo, da je bila množica nekritičnih ljudi angažirana, da z ozirom na diskvalifikacijo Kovača v slovenskem časopisu istega z aplavzom rehabilitira in obenem priredi ovacije nesposobni upravi. Dejstvo, da se tem »kritikom« niso izdajale navadne vstopnice, temveč listki, na katerih je bilo enostavno

napisano: Za štiri osebe, in pa, da so bili portirji od merodajne strani o teh »vstopnicah« informirani, da precej točno in jasno slika, kdo je stvar aranžiral. Vsled teh mahinacij je nastalo med občinstvom ogorčenje. Ko so ti najeti ljudje po prvem dejanju pričeli aplavdirati g. Kovaču in upravi (z klici), je ostalo občinstvo pričelo živžgati. Ko so se začeli prvi živžgi, pa je udrila nenavadno močno zastopana uniformirana in neuniformirana policija med gledalce in dala čutiti svojo krepko pest vsem, ki so jih najeti aplavderji denuncirali. Policijski organi so nastopili brutalno, kar je med občinstvom povzročilo splošno obsodbo. V tem razpoloženju je pričelo drugo dejanje. Ko se prikaže g. Kovač na odru, je skoraj celokupno občinstvo pričelo živžgati in tolči z nogami. Pevci so morali prenehati s petjem, orkester z igranjem, Rukavina pa z dirigiranjem. Čuli so se ogorčeni vzklili: »Dol z upravo in Kovačem!« G. Levar je vzklil: »To je škandal, ne pojem več« in je odšel. Med tem je policija, ki je dobila ojačenje, hitela z aretacijami. Končno se je mogla predstava pred na pol praznim gledališčem nadaljevati. — Aretiranih je bilo 26 oseb. Med aretiranci se nahajajo: pisatelj Cerkvenik Angelo, Fabjančič Milan, Kocjančič Karel, pesnika Podbevšek Anton in Vodnik Anton, slikar Zupan Franc, violinist Logar Miroslav, Medved Ivan, brat pevke Cirile Medvedove, in drugi, ki so po največ a k a d e m i k i.

Pripomnili bi k temu dogodku, da zahtevamo pojasnila: Kdo je dovolil osebam vstop na omenjene listke in kdo je dal policiji nalog za vmešavanje? Pravica gledalcev in poslušalcev je, da dajo svojem zadovoljstvu ali pa tudi nezadovoljstvu duška. Izžvižganje pri nas ni običajno, če se pa kljub temu dogodi, mora imeti prav izredne vzroke. Tedaj je dolžnost merodajnih faktorjev, da napake in nedostatke odpravijo, nikakor pa ne, da angažirajo policijo, da s svojo avtoriteto silijo ljudi na to, da morajo odobravati in hvaliti, pa bilo na mestu ali ne. S policijskim režimom ne bomo dvignili ugleda našega gledališča, pač pa ravno nasprotno. Odpravite gnile razmere in postavite upravo, ki bo odgovarjala zahtevam.

Ljubljanske novice.

Volivno gibanje. Šentjakobski volivni odbor SLS vabi vse naše somišljenike in somišljenice k važnemu sestanku v ponedeljek 18. t. m. ob pol 8. uri zvečer v »Prosveti«. Govoril bo urednik g. Franc Kremžar. Udeležite se polnoštevilno!

Somišljeniki-somišljenice SLS! V ponedeljek, dne 18. aprila ob pol 8. uri zvečer bo v šentpeterski prosveti shod naših somišljenikov in somišljenic. Pridite vsi! Pripeljte s seboj še druge! Pri občinskih volitvah pometimo temeljito s sedanjo nazadnjaško občinsko uravo! — Krajevni volivni odbor za šentpeterski okraj.

Ij Razstava v Rokodelskem domu. Danes, dne 17. t. m., ob pol 12. uri bo v Rokodelskem domu, Komenskega ulica št. 12. zaključek strokovnega čevljarskega tečaja in razstava risb in čevljarstvih izdelkov, izvršenih na tečaju. K zaključku tečaja in k poučeni razstavi vabimo vse člane rokodelskega društva in obištevne sploh, ki se zanima za napredek domače obrti. Razstava bo v dvorani Rokodelskega doma. I. nadst.

Ij P. Z. Ljubljana. V ponedeljek ob 7. uri zvečer pevska vaja za ženski zbor. Vaja za moški zbor bo vsled koncerta »Ljubljanskega Zvona« šele v torek ob 8. uri zvečer.

Ij Okulist prof. dr. Albert Botteri se je preselil v Zagreb, Zrinjski trg 14, kjer bo ordiniral od 1. maja naprej od 3. do 4. ure popoldne. 1244

Ij Zveza trgovskih in privatnih nastavljenec. Glavna odborova seja Zveze trgovskih in privatnih nastavljenec se vrši v ponedeljek, dne 18. t. m. ob pol osmi uri zvečer v društvenih prostorih, Stari trg št. 2. — Prosimo obilne udeležbe!

Ij Redna javna seja ljubljanskega občinskega sveta bo v ponedeljek 18. t. m. ob 5. uri popoldne. Med drugim se bodo izvolili predsedniki in člani volivnih odborov za bodočo volitev novega občinskega sveta ljubljanskega.

Ij K naši notici o poverjenosti zastavljeni verifikaciji javljamo na prošnjo lastnice gostilne »Pri Sokolu« Pred škofijo de. Zadnikar, da se to ni dogodilo v njeni gostilni, ker ona takih barantanj v svojem lokalu ne trni.

Ij Premog. Stranko, ki imajo izkaznice B bivše ubožne akcije, dobe premog na nakaznico mestnega mapistrata, in sicer 150 kg za 18 K v naslednjem redu: v torek dne 19. črke L. M. N. v sredo dne 20. črke O. P. R. v četrtek dne 21. črke S. i. S. T. in v torek dne 26. t. m. črke U. V. Z. Z.

Ij Soričanična sovražnika. Lojze T... se je sprl v Šiški s svojim znancom Poldetom L. Udaril ga je po nosu in se je moral zato pred g. okr. sodnikom dr. Premier-teinom zagovarjati. »Ali ste ga res udarili.« — »Res: piv sem enmal, kar ne smem: s pestjo sem Poldeta udaril, ker sva se nekaj sporekla! Sicer sva se pa že poravnala.« — Poldet kot priča zaslišan je povedal: »Prosim, naj se mu spregleda. Jaz sem mu vse odpustil.« — Sodba: 30 kron globe. Lojze: »Ali lahko precej plačam?« — »Boste že dobili pošteno nakaznico.«

Ij Žeparji se zopet pojavljajo v Ljubljani. Na glavnem kolodvoru je bila ukradena denarnica 16letni učenki Boženi Jelenc, na Vodnikovem trgu je pa bila ukradena denarnica za sebnici Adolfini Bischof.

Ij Požar na Barju, ki je uničil svinjski hlev posestniku Jožetu Ponikvarju na Ižanski cesti št. 50, je povzročil lastniku 25.000 kron škode, zavarovan je pa bil samo za 600 kron.

Dijaški vestnik.

d Danica. Pogreba tov. stud. teol. Stankota Repnika se udeležijo Danica korporativno, in sicer s trakovi. Zbirališče ob tričetrt na dve na Hrvatskem trgu.

d Diskusijski večer Danice se vrši v torek dne 19. t. m. ob 8. uri v Akad. domu, Miklošičeva cesta. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega disk. večera. 2. Univ. prof. dr. F. S. Lukman: Katoliško pojmovanje dogme. 3. Slučajnosti. — Vsi tovariši in tovarišice se pozivljajo, da se disk. večera, ki je za člane in društvene novince obvezen, sigurno udeležijo. Gg. starešine in tov. Zarjani vlijudno vabljajo.

d V torek ob 2. uri popoldne se vrši v dvorani Akad. doma skupščina vsega katoliškega akademskega dijaštva. Danica! Udeležite se sestanka vsi! — Papež SL, predsednik.

Orlovski vestnik.

Šentpeterski Orel v Ljubljani. Brat Stanko Repnik, bogoslovec, se je po daljšem bolehanju preselil v nebeške višave. Pogreb bo ponedeljek ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Hrvatski trg št. 4. Odsek spremi svojega brata k zadnjemu počitku. Zbirališče ob pol 2. uri v šentpeterskem prosvetnem društvu. Potrti rodbini naše iskreno sožalje. — Predsednik.

Najnovejša poročila.

NOVI MUSLIMANSKI KLUB.

LDU Zagreb, 16. aprila. Kakor poroča »Jutarnji list«, so imeli poslanci iz južne Srbije in Macedonije včeraj poslednji sestanek z zastopniki vlade radi ureditve agrarnega vprašanja v južnih krajih. Zastopniki vlade so jih skušali pridržati na strani vlade ter so jih nagovarjali, naj ne izstopijo iz radikalnega in demokratskega kluba, vendar pa niso imeli uspeha. Snoči so ti poslanci posetili predsednika dr. Ribarja in ga obvestili o svojem izstopu in osnovanju posebnega muslimanskega kluba. Dr. Ribar je odkazal novemu klubu prostore poleg prostorov Narodnega kluba. Novi muslimanski klub šteje 14 poslancev.

RADIKALNI KLUB IN STOJAN PROTIČ.

LDU Belgrad, 16. aprila. Klub radikalnih poslancev še ni zavzel nobenega stališča glede slučaja Stojana Protiča, ki je v svoji izjavi v »Obznanju« odkrito izjavil, da ni več član radikalne stranke, ako se izreči vladi zaupnica. Radikalni sodijo, da ta izjava še ne pomenja definitivnega izstopa Stojana Protiča iz stranke ter pričakujejo od njega direktnega pisma.

IZPOPOLNILA ZAGREBSKE VLADE.

LDU Zagreb, 16. apr. »Riječ« poroča, da je zagrebska pokrajinska vlada izpopolnjena na naslednji način: Poverjenik za prosveto je bivši minister Tugomir Alaupović, poverjenik za pravosodje pa Jovan Jovanović.

RUSIJA RATIFICIRA MIROVNE POGODBE.

Varšava, 16. aprila. (Izv.) Iz Moskve poročajo, da je vseruski izvrševalni odbor ratificiral mirovni pogodbi s Poljsko in republiko Daljnega Vzhoda.

ODPOR UKRAJINCEV PROTI BOLJŠEVIKOM.

Varšava, 16. aprila. Ukrajinski tiskovni urad poroča, da je nasprotstvo med sovjetskimi oblastmi in prebivalstvom Ukrajine doseglo svoj višek. Zadnja dva meseca je bilo v Podoliji ustreljenih 10.000 oseb. Povsod vlada strašna beda.

KRVAV SPOPAD MED FAŠISTI IN KOMUNISTI.

Livorno, 16. aprila. (Izv.) Včeraj se je vršilo zborovanje, na katerem bi se moral skleniti konec splošne stavke. Prišlo pa je do spopada med fašisti in komunisti. Komunisti so pobegnili v poslopje, kjer ima republikanska stranka svoj sedež. Fašisti so pričeli streljati, komunisti so odgovarjali. Fašisti so nato zažgali poslopje. Dve osebi sta mrtvi, 10 pa ranjenih. 15 oseb je aretiranih.

SPORAZUM MED AVSTRIJSKO VLADO IN TELEGRAFISTI.

Dunaj, 16. aprila. (Izv.) Glavni odbor je ugodil zahtevam brzojavnih uslužbenec. Obenem je zvišal tudi prometni delavcem njihove prejemke za 50 odstotkov temeljne plače.

NOVI ŠKOF V MAINZU.

Mainz, 16. aprila. (Izv.) Škof dr. Jurij Kirstein je v 63. letu starosti umrl. Novi škof dr. Hugo je dospel v Mainz.

»NACIONALNE« MANIFESTACIJE V BERLINU.

Berlin, 16. aprila. (Izv.) Po žalnih svečanostih za pokojno cesarico Avgusto je prišlo do velikih nacionalnih manifestacij, katerih se je udeležilo na tisoče ljudi.

RUDARSKA STAVKA NA ANGLESKEM.

LDU London, 16. aprila. (Reuter) Vsled sklepa železničarjev in transportnih delavcev, da ne vstopijo v stavko, sklicuje izvrševalni odsek rudarjev za jutri sejo rudarjev, da prouči postopanje, ki naj ga zavzame.

SPREMENBA TURŠKE VLADE.

LDU Atene, 16. aprila. (Agencija d'Atene.) Kakor se poroča listom iz Carigrada, je bil po demisiji Tefvik paše imenovan za velikega vezirja Bekir Sami bej. S Tefvik pašo je bil sklenjen dogovor glede preložitve glavnega mesta Turčije v Angoro.

Prosveta.

pr Zbornik za umetnostno zgodovino. Po običnem zboru Umetnostno - zgodovinskega društva se je odbor konstituiral tako-le: predsednik prof. Komatar, podpredsednik msgr. Steska, tajnik in urednik glasila dr. Cankar, blagajnik dr. Stele odborniki: poverjenik dr. Škaberna, prof. Kobal, dr. Mole. Društveno glasilo z naslovom »Zbornik za umetnostno zgodovino« bo izhajal štirikrat na leto in izide prvi zvezek v kratkem. Naročnina z društveno članarino vred 100 K. Vse prijatelje vabimo, da se priključijo kot člani na naslov: Umetnostno-zgodovinsko društvo, Ljubljana, Resljeva cesta 10, I.

pr Jutri zvečer ob osmih v Unions koncert »Ljubljanskega Zvona«. Pridite poslušati opernega pevca Križaja iz Zagreba in nove skladbe Emila Adamiča! (K)

Gospodarstvo.

TEDENSKI PREGLED DEVIZ.

Ljubljana, 17. aprila.

Medtem, ko je bilo stanje deviz tekom preteklega tedna precej stabilno, z izjemo Pariza, nam je pretekla sobota prinesla preobrat. Vsled prepoveda našega izvoza je naša krona na čurški borzi padla na približno 8.80, toda se je tekom tedna kmalu zopet opomogla in dosegla prejšnje žalostno stanje šv. fr. 4.0. Čurška borza pa vpliva na naš trg le indirektno, za nas je žaliob še vedno merodajni Dunaj, ki se smatra radi svojih prejšnjih uredb glede finance kakor tudi tozadevnih zvez še za križišče vsem na novo nastalih državam. Z momentom prepovedi našega izvoza se je dvignilo povpraševanje po Dunaju in s tem tudi tečaj istega. Ta deviza je dosegla v početku tedna višek svojega kurza v 25 K, kar se je vsekakor smatralo v trgovskih in borznih krogih za čin dunajske spekulacije. Na omenjeno hausse je močno vplival tudi preobrat na čunjski borzi, na kateri se je opazal močan padec vseh entitnih deviz, ne glede na padec naše krone. Tekom tedna je prenehalo povpraševanje po devizi Dunaj, s čemer je bil povzročen tudi padec nem. avstr. krone. Svoj minimum je dosegla v tekočem tednu deviza Dunaj v prostem prometu včeraj, ko se je nudila po 22.60 K v velikih množinah. Pričakovati je torej v bodočem tednu nadaljne baisse. Veliko napredovanje v tečaju se je zapazilo v lirah, ki so se iskale v obliki deviz in efektive. Lira je bila že v prošlem tednu dokaj čvrsta, vendar nihče ni pričakoval, da doseže v tekočem tednu višine 735 K. Vzrok temu so sigurno trgovska pogajanja, katera namerava dokončati Italija z našo državo. Pri tej hausse je imela spekulacija dokaj besede, kar se je opazilo pri velikem povpraševanju blaga. Povpraševanje po lirah je prenehalo biti čvrsto v petek, a v soboto je že dosegla lira v privatnem prometu svoj padec ne le pri nas, pač pa tudi na Dunaju, kateri je nudil devizo Milan po 680 K naše vrednosti. V Zagrebu je bila ponudba v soboto za lire direktno ogromna, vendar se je tečaj vzdrževal na 7 K, radi česar ni došlo do velikih sklepov. Berlin je bil preko čelga tedna slab ter se je ojačil šele po petkovih borzi. Praga se je ojačila v sredo in je dosegla svoj višek v četrtek, ko se je plačevalo blago za 202 K. Povpraševanje po njej je še zelo jako, včeraj se je kupovala po 198 K. Budimpešta je po kratki baisse trajno čvrsta, tako v Zagrebu, kakor na Dunaju. Pariz in London sta v splošnem stabilna, dočim opazamo pri Newyorku in dolarjih padanje.

Glavna krivda slabega kurza našega denarja na zunanem in notranjem trgu je popolnoma ponesrečena finančna in trgovska politika. Iz Belgrada prihajajo vsak dan vesti, da naše finance in našo zunanjo trgovino revidirajo in revidirajo ter zboljujejo, kurz pa trajno pada, cene blaga pa rastejo, kar brezdvomno vpliva na razvoj deviz.

g Zadruga gospodarska banka d. d. v Ljubljani je stopila v interesno skupnost z vseopčo znanstvisko banko d. d. v Zagrebu, in sicer na ta način, da se je delniška glavnica vseopče znanstviske banke povišala od 5 na 12 milijonov kron in je Zadruga gospodarska banka prevzela polovico, to je 6 milijonov kron. Vseopča znanstviska banka ima centralo v Zagrebu in podružnico v Karlovcu. S tem korakom je dobila Zadruga gospodarska banka odločilen vpliv na to banko in ima vsled tega razen svojih lastnih podružnic v Splitu in Somboru svoje lastne zveze v Zagrebu in Karlovcu. Maja meseca bosta začele poslovati novi podružnici Zadruga gospodarske banke Maribor in Djakovo ter ekspozitura na Bledu. Iz tega je razvidno, da se banka našega združništva zelo ugodno razvija.

g Tržne cene v Ljubljani in Somboru. En gros cene na ljubljanskem in sornorskem trgu so bile v soboto, dne 16. aprila sledeče: pšenica Ljubljana 11.30, Sombor 9.50, koruza Lj. 5.20, S. 3.80, oves Lj. 4.60, S. 3.80, fižol Lj. 6. S. 5, krompir Lj. 2, S. 2, ječmen Lj. 6.50, S. 5, defektna koruza 4.50, S. —, moka št. 0 Lj. 16.30, S. 15.10, moka za kuhlo Lj. 15.50, S. 14.10, moka za kruh 13.50, S. 12, goveje meso Lj. 38—40, S. 36, jaja Lj. 150—180, S. 160, čebula Lj. 5—7, Sombor 3.40, mast Lj. 44—45, S. 42, slanina Ljubljana 46—48 K, Sombor —. Splošno vlada povsod stagnacija. Pšenica se le malo kupuje. Vsled prepovedi izvoza je povpraševanje po koruzi izostalo. V ceni se vendar ne opaža sprememb. Posebno vpliva na žitni trg veliko pomanjkanje vagonov.

g Trgovinska pogajanja z Italijo. Belgrad, 15. aprila. Danes so se v prostorih Narodne banke sestali italijanski in naši delegati k trgovskim pogajanjem. Italija je bila zastopana po gg. Lucioliju, Bartelliju, Carpietiju in Silveriniju, našo državo pa so zastopali dr. Trumbić, dr. Žerjav, Vazo Kukić, dr. Ninčević pa ni bilo k seji. Ministrstvo za trgovino in zunanje ministrstvo še nista dali instrukcij našim delegatom, zato bo vlada najbrže sama vodila pogajanja. Na prvem sestanku je govoril Luciol, ki je naglašal potrebo čim ožjih trgovskih odnosov med Jugoslavijo in Italijo.

g Tvorina kuvert — napredek v industriji. Svoj čas je bila huda stiska za nekatere predmete, katerih nismo pridelovali sami doma in v tem času se je rodila marsikatera dobra in koristna misel. Takrat se je ustanovila tudi prva jugoslovanska tvornica kuvert pod trvdko Fran Mulec & drug v Ljubljani in kakor smo zvedeli, je tvrdka sedaj pričela razpošiljati oferte in vzorce. To pristno domače podjetje je zelo potrebno in se je nadejati, da bo dobilo obilo odjemalcev med domačimi konsumenti. Nabavljeni so najmodernejši stroji. 1346

Pojasnili. Po časopisih se širijo zaradi potovanja v Ameriko neresničnosti, s katerim se zanaajoče ljudstvo po nepotrebnem samo bega. Usojamo si torej vsem, kateri mislijo in želijo v Ameriko potovati, vlijudno naznaniti, da parniki iz Trsta v Newyork redno, kakor vedno, plovejo in da se vozniki listki vseh razredov za Slovence dobe vedno pri meni kot glavnem zastopniku paroplovne jasnla brezplačno. — Simon Kmetec, Ljubljana, družbe Casulich - Line, prej Austro-Americana. Pokolodvorska ulica 26. 1371

Kupijo se instrumenti za tamburaški zbor. Ponudbe naj se pošljejo na upravo lista pod št. 61. š. — 1377.

Mehlovano mesečno sobo

s hrano ali brez hrane išče vsaj za par mesecev soliden gospod. — Ponudbe na Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani.

Prodajalica se sprejme v trgovino z mešanimi blagom; reflektira se na starostjo in zanesljivo moč z dobrimi referencami. Eventuelne ponudbe z navedbo plače je poslati na tvrdko Anton Naglič, trgovec, Štore pri Celju. 1279

Kupi se kolo bolj male vrste, ako mogoče se z dobrimi zračnimi cevmi. Ponudbe na upravo lista pod št. 1374, do 1. maja t. l.

Sprejme se oškrbnica od 35—40 leta večja se vsega gospodinjstva, katere ima tudi veselje do otrok; otroci v starosti od 2.—15. leta. Ponudbe pod Oškrbnica 1309 na upravo Slovenca.

Ženina ponudba. Vdovec, 45 let star, državni uradnik s 60.000 K letnimi dohodki, z lastno vilo in vrtom v Ljubljani in dvema že preskrbljenima otrokoma, želi v svrhu ženitve znanja z gospodinjstvom ali vdovo brez otrok v starosti od 28 do 40 let. Želi se nekaj premoženja ali obrt. — Le resne ponudbe pod „Lepa bodočnost 401“ na upravo Slovenca. 1365

Prodajalica dobra moč se sprejme pri menažer. in. galant. tvrdki Vinko Savnik, Radovljica-Gorenjsko. Prednost imajo iz dežele, plača po dogovoru. 1365

Izkušen kuhar pošten in močan delavec, bi šel najraje k kakemu velikemu delavskemu podjetju. Naslovi naj se pošljejo pod „Kuhar“ na upravnistvo tega lista.

Kosilni stroj 1 plug, železen, 1 stroj za grabljenje se takoj proda. — Pismene ponudbe na upravnistvo pod „Kosilni stroj 1380“

Solidna stranka obstoječa iz dveh oseb išče proti dobri nagradi sobo in kuhinjo (ali uporabo kuhinje) v Ljubljani ali periferiji. Ponudbe pod „Sreča“ na upravo Slovenca.

Velika novih dvokoles različne pnevmatike tudi za otročje vozičke, šivalni stroji in vsakovrstni deli po ceni pri Batjel-u, Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se dvokolesa, otročji vozički, šivalni stroji i. t. d. v popravilo. Mehanična delavnica Karlovska cesta št. 4.

Mimosa

atelje za slikanje in gradbo gledaliških odrov. Žalna, p. Višnja-gora, Dol. Prospekti na zahtevo.

Franjo Hmelak
Tonca Hmelak vd. Žagar
roj. Kobi
poročena.

Lokavec Markovec
16. aprila 1921.

„Triglav“ sladno kavo, kavine konserve s sladkorjem kavine konserve brez sladkorja in marmelado nudi po najnižji ceni in v vsaki množini

Delniška družba „TRIGLAV“
tovarna hranil v Šmarci pri Kamniku.
Kupuje tudi tozadevne surovine.

Babilonska uganka.

Išče se družabnik s primernim kapitalom, ki bi založil novo sestavljeno knjigo pod gorajšnjim naslovom. Knjiga bi se vzbok svoje vsebine dala prevesti v več tujih jezikov in je vsled tega pri podjetju pričakovati lepega uspeha. Naslov v upravi lista pod 1386.

Gostilničarji pozor!

Vsled ugodnega nakupa ponudimo iz naše kleti v Brežicah pristna dobra

vina

iz tukajšnjih goric Bizelsko, Sromlje, Plišce itd. rudeče po 15 K do 16 K in belo po 16 K do 18 K franko Brežice. V slučaju potrebe posodimo tudi sode proti kavciji.

„Globus“, trg. dr. z o. z. Brežice.

Odlikovane
Hlatky - jeve
barve za blago
na debelo in drobno.

Glavna razpečevalnica
FRANC MOTSCHILNIG
WARENHANDLUNG
GRAZ, Fellingergasse Nr. 12.

Naročajte „Slovenca“

Dragan Vučković
poblaščen barzni mešetar, ZAGREB, Sv. Duh 19.

Posreduje pri nakupu in prodaji državnih in vrednostnih papirjev izplačilih in čekih na zunanje trge in tujem denarju.
Telefon: 6—89.
Brzjavni naslov: Vučković, Zagreb.

Išče se v dobro meščansko hišo

DEKLE

za vsa hišna dela. Znanje nekoliko kuhanja se želi. Pametne in čedne imajo prednost. Nastop 15. maja ali pozneje. Plača dobra. Ponudbe pod A. A. 2113 13 na upr. Slov.

Tovarna umetno izdelanih usnjenih izdelkov

Viktor Runst
Specializirani: Wien VII., Neustiftgasse 52
preje družabnik in tehn. vodja tvrdke Jellinek & Kunst, Wien.
damske ročne torbice in podobni izdelki v najfinjših luksuznih izvršitvah.

Pšenično moko

najfinjšo banatsko vseh vrst, koruzni zdrob in pšenične otrobe ima vedno na zalogi Fran Pogačnik, Dunajska cesta številka 36.

Inženir Dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni
stavbni inženjer
Ljubljana,
Riljskega ulica št. 7.

Specialno stavebno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe.

Izraha vodnih sil.

Polstabilne lokomobile

Hofherr-Schranz	8-12 HP
R. Wolf	20-24 "
Badenia	24-32 "
Röck	20-30 "
H. Lanz	29-42 "
Marschall	30-45 "
R. Wolf	38-44 "
R. Wolf	40-52 "
Ung. Staatsbahnen	40-55 "
R. Wolf	50-65 "
R. Wolf	62-72 "
Badenia	75-85 "
R. Wolf	80-90 "
Carret-Smith	100-120 "
Lanz	100-115 "
R. Wolf	110-140 "
Badenia	210-240 "
Marschall	8-12 "
Ruston-Proctor	6-10 "

Kotli za lokomobile

107 qm, 12 Atm. prevozen in iztegljiv
30 qm, 10 Atm. " " "
16 qm, 8 Atm. " " "

Parne lokomotive

1435, 1000, 900, 760 in 650 mm tirne
Lokomobile na bencin
8-10 HP Hofherr-Schranz nove.

Motorji na sesalni plin

70 PS Raupach, Görlitz
80 " Augsburg
100 " Krupp

Diesel-motorji

60 PS Waffenfabrik
80 " Garell-Freres, Gent
120 " Sulzer, Winterthur
400 " Daimler-Werke

Cestni valji na paro

za 8 in 13 ton.

Lomilni kamna

2 kosa Hopf. 6.

Sodi za prevoz

50—1000 l, surovi in pocinjani.
Dobavljivo takoj z jamstvom za porabnost v obratu.

Maschinenfabrik J. Gosztonyi,
Wien IV., Schleifmühlgasse 3.

Pomočnik

manufakturne stroke se takoj sprejme pri tvrdki Franc Matheis-ovi nasledniki v Brežicah ob Savi. — Ponudbe z navedbo plače.

Zahtevajte proračun za objavo oglasov.

10.000 kron

nagrade onemu, ki pri meni v noči od sobote na nedeljo ukradene različne svilene robce in svilnato blago popolnoma izsledil Pred nakupom teh predmetov se svari! Event. obvestila sprejme anončni zavod „Vedež“ Maribor.

Naročajte in širite „Slovenca“!

Parna pralnica

kompl. moderno urejena, bila 3 mesece v obratu

za konfekcije

14 komadov Pfaff št. 34 šivalnih strojev na električni pogon se ceno proda. — Dopise pod: „Gelegenheitskauf“ na anončno ekspedicijo „Ira“ Wien IV., Große Neugasse 15.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9.

Naivečja zaloga izgotovljenih

oblek za gospode, detke in otroke.

Blago za obleke in plašče. Obleke po

meri se zgotovijo točno po naročilu.

Konfekcija za dame.

Tovarna
JOS. REICH
Ljubljana, Poljanski nasip 4. Podružnica: Selenburgova ul. 4.

PODRUŽNICE: MARIBOR Novo Mesto KOČEVJE
Gospiska ul. 38. Glavni trg. stev. 39.

Bencina ne primanjkuje več!

Preustrojitev vseh motorjev na bencin od 4 HP višje na

obrat s kurjavo z ogljem.

Novi motorji na bencin, surovo olje, sesalni plin od 4 do 100 HP. — Nove lokomobile za mlačvo.

Motoren- und Motorflug-Fabriks-A.-G. OSERS & BAUER
Wien XX. Bezirk, Dresdnerstraße 81-85 s.

DANICA

krema za obutev

čisti, lika in

konservira usnje.

PROIZVAJA:

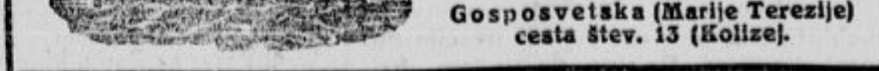
„SLAVIA“ tvornica kemičnih izdelkov d. d. ZAGREB ILICA 213.

Telefon št. 5—46. Brzjavni: „Cemia“.

Iz Havre v Ameriko samo 6 dni.

Edina najkrajša črta preko Havre, Cherbourg in Antwerpen v New York. Vozne listke in zadevna pojasnila izdaja edina koncesijonirana potovalna pisarna

Ivan Kraker v Ljubljani
Gospodarska (Marije Terezije) cesta št. 13 (Kolizej).

Fižol nizki dajemo v vzgojitev.

Seme je dobiti pri nas zastoj, pridelek pa kupimo v jeseni po dnevni ceni. — Trgovina s semeni SEVER & KOMP., Ljubljana.

+

Zaupajoč vdano v božjo Previdnost naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš nadvse ljubljani sin, oziroma brat, gospod

Stanko Franc Repnik

bogoslovec III. letnika, kr. poručnik v rez.

včeraj po kratki, mučni bolezni, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega nam rajnega se bo vršil v ponedeljek ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Hrvatski trg 4, na pokopališče k Sv. Križu.

Priporočamo ga v molitev in blag spomin.

Počivaj v miru, Stanko!

V Ljubljani, dne 17. aprila 1921.

Krane in Neža Repnik, starši. — Minka, sestra. — Lojzek, brat.

+

Naznanjamo, da je Vsemogočnemu dopadlo odpoklicati včeraj zjutraj, dne 16. aprila, k Sebi na večno plačilo našega večletnega, parljiviga in nadvse vestnega člana in odbornika, tovariša

Stanka Repnika

bog. III. let., kr. poručnika v rez. itd.

Pogreb se vrši v ponedeljek popoldne ob 2. uri izpred hiše žalosti, Hrvatski trg 4, na pokopališče k Sv. Križu.

Nzornega tovariša priporočamo v blag spomin.

AVE, PIA ANIMA!

Mar. kongregacija duh. in bog. ljub. škofije. — Cirilsko društvo ljub. bogoslovcev. — Slovenska Dijaška Zveza.